

Pymio a niwtraleiddio gwallt

Trosolwg

Mae'r safon hon yn ymwneud â chyflenwi gwasanaethau pymio a niwtraleiddio sylfaenol er boddhad eich cleient. Bydd gofyn i chi arddangos nifer o dechnegau troelli a'r gallu i gynnal amrywiaeth o brofion ar wallt.

Er mwyn gweithredu'r safon hon, bydd angen ichi gynnal a chadw iechyd, diogelwch a hylendid ar raddfa uchel drwy gydol eich gwaith. Bydd rhaid ichi hefyd gynnal a chadw ymddangosiad personol proffesiynol ac arddangos sgiliau cyfathrebu effeithiol.

Prif ddeilliannau'r safon hon yw:

1. cynnal a chadw dulliau diogel o weithio wrth byrmio a niwtraleiddio gwallt
2. paratoi ar gyfer pymio a niwtraleiddio
3. pymio a niwtraleiddio gwallt

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

Cynnal a chadw dulliau diogel o weithio wrth byrmio a niwtraleiddio gwallt

*
*

1. cynnal a chadw eich cyfrifoldebau dros iechyd a diogelwch drwy gydol y gwasanaeth **
2. paratoi eich cleient er mwyn bodloni gofynion y salon
3. diogelu dillad eich cleient drwy gydol y gwasanaeth
4. gwisgo cyfarpar gwarchod personol wrth ddefnyddio cemegau pymio a niwtraleiddio
5. gosod eich cleient mewn safle sy'n bodloni anghenion y gwasanaeth heb iddyn nhw fod yn anghysurus
6. sicrhau bod eich osgo a'ch safle chi eich hun wrth weithio yn lleihau blinder a'r risg o anaf
7. cadw eich ardal waith yn lân a thaclus drwy gydol y gwasanaeth
8. defnyddio dulliau gweithio sy'n:

8.1 lleihau gwastraff **cynhyrchion**

8.2 lleihau'r risg o groes-heintiad

8.3 gwneud defnydd effeithiol o'ch amser gweithio

8.4 sicrhau'r defnydd o adnoddau glân

8.5 lleihau'r risg o niwed neu anaf i chi eich hun ac eraill

8.6 hybu arferion gweithio amgylcheddol a chynaliadwy

9. sicrhau bod eich hylendid, eich diogelwch a'ch ymddangosiad personol yn bodloni gofynion derbyniol y diwydiant a'r sefydliad
10. dilyn cyfarwyddiadau'r gweithle a'r cyflenwyr neu'r gwneuthurwyr er

Pyrmio a niwtraleiddio gwallt

mwyn gwneud defnydd diogel o gyfarpar, defnyddiau a **chynhyrchion**

11. gwared defnyddiau gwastraff
12. cwblhau'r gwasanaeth o fewn amser masnachol ymarferol

Paratoi i byrmio a niwtraleiddio

13. gofyn cwestiynau priodol i'ch cleient er mwyn canfod unrhyw wrthrybuddion i'r gwasanaeth pyrmio
14. cofnodi ymatebion eich cleient i'r cwestiynu
15. cynnal **profion** angenrheidiol, gan ddilyn cyfarwyddiadau gwneuthurwyr a gweithdrefnau cydnabyddedig y diwydiant
16. cofnodi canlyniadau **profion** yn fanwl gywir ar gerdyn cofnodi'r cleient
17. ceisio cymorth gan y person perthnasol pan fydd gwrthrybuddion a/neu adweithiau i brofion yn codi amheuan ynglŷn ag addasrwydd y gwasanaeth i'ch cleient
18. dewis **cynhyrchion**, offer a chyfarpar yn seiliedig ar ganlyniadau **profion** angenrheidiol, ymgynghoriad â'ch cleient a **ffactorau** perthnasol sy'n dylanwadu ar y gwasanaeth
19. paratoi **cynhyrchion** gan ddilyn cyfarwyddiadau'r gwneuthurwyr **
20. diogelu gwallt a chroen eich cleient cyn pyrmio

*
*

Pyrmio a niwtraleiddio gwallt

*
*

21. defnyddio'r **technegau ymrannu** cywir fel bod y gwallt wedi ei ymrannu'n lân a chyfartal er mwyn cael yr olwg a ddymunir
22. defnyddio **cynhyrchion** a thechnegau gan gymryd i ystyriaeth **ffactorau** perthnasol sy'n dylanwadu ar y gwasanaeth

Pymio a niwtraleiddio gwallt

23. cadarnhau bod sythu wedi digwydd drwy gyfrwng y broses aildrefnu, os oes angen
24. gadael y gwallt a'r croen pen yn lân ac yn rhydd o gemegau a gor-leithder cyn y broses droelli, os bydd angen hynny
25. cymryd cudyn o wallt sy'n addas i faint y rhoden byrmio
26. cynnal a chadw tyndra cytbwys drwy gydol y broses droelli
27. sicrhau bod pob rhoden byrmio sydd wedi'i throelli yn eistedd ar ei bôn
28. dilyn cyfarwyddiadau'r gwneuthurwyr wrth:
 - 28.1 taenu trwyth pymio a niwtralyddion yn gyfartal ar yr holl wallt sydd wedi'i droelli
 - 28.2 monitro ac amseru datblygiad y prosesau pymio a niwtraleiddio
 - 28.3 taenu cyflyrwyr addas, os oes angen
29. cadarnhau bod y raddfa gyrlio angenrheidiol wedi ei chyrraedd
30. sicrhau bod tymheredd a llif y dŵr yn addas i anghenion gwallt, croen pen a chyfforddusrwydd eich cleient
31. gadael y gwallt yn rhydd o drwyth pymio pan fydd y raddfa gyrlio angenrheidiol o wedi ei chyrraedd
32. cael gwared ar unrhyw or-leithder cyn niwtraleiddiogan ofalu peidio ag aflonyddu ar y gwallt sydd wedi ei droelli
33. taenu'r niwtralydd yn effeithiol ar y gwallt, gan gymryd gofal rhag aflonyddu ar y gwallt wedi ei droelli
34. tynnu'r rhodïau pymio heb aflonyddu ar ffurfiant y cwrls
35. gadael y gwallt heb niwtralydd yn dilyn y rins olaf
36. adnabod unrhyw broblemau yn ystod y prosesau pymio a niwtraleiddio a'u datrys oddi mewn i derfynau eich awdurdod personol i wneud hynny
37. cyfeirio unrhyw broblemau na allwch eu datrys at y person perthnasol
38. sicrhau'r raddfa gyrlio gywir sydd ei hangen ar gyfer yr olwg derfynol a ddymunir

39. rhoi **cyngor ac argymhellion** i'ch cleient ar y gwasanaeth a ddarperir.

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod a deall:

Cynnal a chadw dulliau effeithiol a diogel o weithio wrth byrmio a niwtraleiddio gwallt

*
*

1. eich cyfrifoldebau dros **iechyd a diogelwch** fel y maent wedi eu diffinio gan unrhyw ddeddfwriaeth benodol sy'n gysylltiedig â'ch rôl swydd
2. gofynion eich salon ynglŷn â pharatoi cleient
3. y mathau o ddillad gwarchod a ddylai fod ar gael i chi eich hun ac i'r cleientiaid
4. pam ei bod yn bwysig defnyddio cyfarpar gwarchod personol
5. beth yw dermatitis cyffwrdd a sut i osgoi ei ddal wrth gynorthwyo gyda gwasanaethau pymio a niwtraleiddio gwallt
6. pwysigrwydd adnabod unrhyw **wrthrybuddion** i wasanaethau pymio a niwtraleiddio
7. sut y gall safle eich cleient a chi eich hun gael effaith ar y canlyniad a ddymunir a lleihau blinder a'r risg o anaf
8. pam ei bod yn bwysig cadw eich ardal waith yn lân a thaclus
9. dulliau gweithio'n ddiogel ac yn lanwaith ac sy'n lleihau'r risg o groes-heintiad a thraws-bla
10. pwysigrwydd gosod eich offer a'ch cyfarpar wrth law er mwyn hwyluso eu defnyddio
11. gwahanol ddulliau glanhau, diheintio a sterileiddio a ddefnyddir mewn salonau
12. y peryglon a'r risgiau sy'n bod yn eich gweithle a'r arferion gweithio diogel sy'n rhaid i chi eu dilyn
13. y gwahanol fathau o ddulliau gweithio sy'n hybu **arferion gweithio amgylcheddol a chynaliadwy**
14. pwysigrwydd hylendid a hunan-gyflwyniad personol er mwyn cynnal

Pymio a niwtraleiddio gwallt

a chadw iechyd a diogelwch yn eich gweithle

15. cyfarwyddiadau'r cyflenwyr a'r gwneuthurwyr ar gyfer gwneud defnydd cywir o gyfarpar, defnyddiau a chynhyrchion y mae'n rhaid i chi eu dilyn
16. y dulliau cywir o wared gwastraff
17. amserau gwasanaeth disgwylledig eich salon ar gyfer gwaith pymio a niwtraleiddio

Paratoi ar gyfer pymio a niwtraleiddio

18. arwyddocâd cyfreithiol cwestiynu cleient a chofnodi ymatebion y cleient i gwestiynu
19. y mathau o brofion a'u pwrpas
20. pryd a sut y dylid cynnal y profion a'r canlyniadau a ddisgwylir
21. sut y gall canlyniadau profion ddylanwadu ar y gwasnaeth pymio
22. y canlyniadau posib o fethu cynnal profion **
23. y camau gweithredu i'w cymryd os digwydd adweithiau anffafriol i brofion
24. pam ei bod yn bwysig cofnodi canlyniadau profion **
25. sut a pham y gall y **gwrthrybuddion** ddylanwadu ar gyflenwi gwasanaethau pymio
26. cyfarwyddiadau'r gwneuthurwyr ar gyfer y cynhyrchion pymio a niwtraleiddio penodol yn eich salon
27. y cynhwysion gweithredol mewn cynhyrchion pymio a niwtraleiddio
28. effeithiau ad-drefnyddion cemegol, trwythau a niwtraluddion pymio ar ffurfiant y gwallt
29. sut y mae tymheredd yn dylanwadu ar y broses byrmio
30. mathau a dibenion cyfarpar a ddefnyddir yn ystod y broses datblygu pym
31. y gwahanol fathau o drwythau pymio, ad-drefnyddion cemegol a niwtraluddion a'r gwahanol ddefnydd a wneir o'r rhain

Pymio a niwtraleiddio gwallt

*
*

Pymio a niwtraleiddio gwallt

*
*

32. sut y gall gwahanol **ffactorau** effeithio ar eich dewis o gynhyrchion pymio a niwtraleiddio
33. pryd i ddefnyddio gwahanol fathau o dechnegau ymrannu a pham
34. y gwahanol **ffactorau** sy'n dylanwau ar y defnydd o rhodiau pymio o wahanol faint
35. pam a phryd y bydd angen ad-drefnu cemegol ar y gwallt
36. pam bod gwahanol daenwyr yn cael eu defnyddio wrth ad-drefnu'n gemegol a'u heffaith ar y gwallt a'r croen pen
37. sut i addasu'r dull taenu mewn perthynas ag ad-drefnyddion cemegol wrth weithio ar aildyfiant neu wallt digyffwrdd
38. pwysicrwydd cadarnhau bod sythu wedi digwydd drwy gynnal profion cudyn ar wahanol adrannau o'r pen ac ar gyfnodau addas yn y broses ad-drefnu
39. pwysigrwydd amseru manwl gywir a rinsio'r cynhyrchion yn drylwyr
40. pryd a pham ei bod yn bwysig defnyddio triniaethau cyn-byrmio
41. dulliau o daenu hylifau pymio a niwtralyddion
42. effeithiau gorgyffwrdd cynhyrchion ar wallt sydd wedi cael triniaeth gemegol yn flaenorol
43. ffordd o wirio datblygiad cwrlyn drwy gynnal profion datblygiad cyrls
44. pwysigrwydd ystyried tymheredd y dŵr yn ystod y broses niwtraleiddio
45. pwysigrwydd ac effeithiau adfer cydbwysedd pH y gwallt yn dilyn y broses byrmio a niwtraleiddio
46. y mathau o gyflyrwyr ôl-byrmio a'u defnydd
47. pwysigrwydd defnyddio cynhyrchion yn ddarbodus

- 48. cadarnhau bod y raddfa gyrlio angenrheidiol wedi ei chyrraedd
- 49. y mathau o broblemau all ddigwydd yn ystod y prosesau pymio a niwtraleiddio a'u hachosion a sut i'w cywiro
- 50. pwysigrwydd rhoi **cyngor ac argymhellion** ar y cynhyrchion a'r gwasanaethau a ddarperir yn y salon

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â meini prawf perfformiad

1. Cynhyrchion

1.1 eli rhwystrol

1.2 triniaethau cyn-byrmio

1.3 ad-drefnydd cemegol

1.4 trwythau pym

1.5 niwtralyddion

1.6 triniaethau ôl-byrmio

2. Profion

2.1 cudyn

2.2 datblygiad

2.3 elastigedd

2.4 mandylled

2.5 gwrthnawsedd

3. Ffactorau

3.1 nodweddion gwallt

3.2 dosbarthiad gwallt

3.3 tymheredd

3.4 cyfeiriad a gradd y symudiad gofynnol

3.5 hyd gwallt

3.6 hyd aildyfiant gwraidd

3.7 gwallt wedi'i drin â lliw

4. Technegau Ymrannu

4.1 sylfaenol

4.2 cyfeiriadol

4.3 bric

5. Cyngor ac argymhellion

5.1 sut i gynnal a chadw eu pym

5.2 cyfnod amser rhwng gwasanaethau

5.3 cynhyrchion ychwanegol

5.4 gwasnaethau ychwanegol

Cwmpas/Ystod cysylltiedig â gwybodaeth a dealltwriaeth

1. Iechyd a diogelwch

Eich cyfrifoldebau dros iechyd a diogelwch fel y maent yn cael eu diffinio gan unrhyw ddeddfwriaeth benodol sy'n gysylltiedig â'ch rôl swydd

1.1 Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith

1.2 Rheoliadau Adrodd ar Anafiadau, Clefydau a Digwyddiadau Peryglus (*RIDDOR*)

1.3 Rheoliadau Iechyd a Diogelwch (Cymorth Cyntaf)

1.4 Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân)

1.5 Rheoliadau Gweithrediadau Codi a Chario

1.6 Rheoliadau Rheoli Sylweddau Peryglus i Iechyd (*COSHH*)

1.7 Rheoliadau Trydan yn y Gweithle

1.8 Deddf Diogelu'r Amgylchedd

1.9 Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith

1.10 Rheoliadau Iechyd a Diogelwch (Gwybodaeth i Weithwyr)

2. Arferion gweithio amgylcheddol a chynaliadwy

y gwahanol fathau o ddulliau gweithio sy'n hybu arferion gweithio amgylcheddol a chynaliadwy

2.1 Lleihau gwastraff a rheoli gwastraff (ailgylchu, aildddefnyddio, gwaredu diogel)

2.2 Lleihau'r defnydd o ynni (sychwyr gwallt ynni-ffeithlon, golau rhad-ar-ynni, defnyddio paneli solar)

2.3 Lleihau'r defnydd o ddŵr ac adnoddau eraill

2.4 atal llygredd

Pymio a niwtraleiddio gwallt

2.5 defnyddio eitemau tafladwy (tywelion hawdd eu sychu)

2.6 defnyddio dodrefn ecogyfeillgar wedi'u hailgylchu

2.7 defnyddio paent cemegau isel

2.8 defnyddio cynhyrchion gwallt organig a rhydd o alergedd

2.9 defnyddio lliwyddion gwallt amonia isel iawn

2.10 defnyddio deunydd pacio cynnyrch ecogyfeillgar

2.11 dewis cynhyrchion domestig cyfrifol (te a choffi Masnach Deg)

2.13 annog teithiau lleihau carbon i'r gwaith

3. Gwrthrybuddion (enghreiffiau yn unig)

sut a pham y gall y gwrthrybuddion effeithio ar gyflenwi gwasanaethau pymio

* *

3.1 hanes o adwaith alergaidd blaenorol i gynhyrchion pymio

3.2 alergeddau eraill hysbys

3.3 anhwylderau'r croen

3.4 cynhyrchion anghydnaws

3.5 cyngor neu gyfarwyddyd meddygol

3.6 triniaethau cemegol blaenorol

3.7 tynnu estyniadau gwallt neu blethau yn ddiweddar

4. Ffactorau

sut y mae gwahanol ffactorau yn cael effaith ar eich dewis o gynhyrchion pymio a niwtraleiddio

4.1 nodweddion gwallt

Pyrmio a niwtraleiddio gwallt

4.2 dosbarthiad gwallt

4.3 tymheredd

4.4 cyfeiriad a gradd y symudiad gofynnol

4.5 hyd gwallt

4.6 hyd aildyfiant

4.7 gwallt wedi'i drin â lliw

*

*

5. Cyngor ac argymhellion

*

*

5.1 gwasanaethau ychwanegol

5.2 cynhyrchion ychwanegol

Gwerthoedd

1. Mae'r **Gwerthoedd Allweddol** canlynol yn tanategu cyflenwi gwasanaethau yn y sector trin gwallt a gwaith barbwr:
 - 1.1 parodrwydd i ddysgu
 - 1.2 cwblhau gwasanaethau mewn amser masnachol ymarferol
 - 1.3 bodloni safonau ymddangosiad y sefydliad a'r diwydiant fel ei gilydd
 - 1.4 sicrhau bod hylendid a diogelwch personol yn bodloni gofynion derbynol y diwydiant a'r sefydliad
 - 1.5 agwedd hyblyg tuag at waith
 - 1.6 gweithiwr tîm
 - 1.7 cynnal a chadw gofal cwsmeriaid
 - 1.8 agwedd gadarnhaol
 - 1.9 moeseg bersonol a phroffesiynol
 - 1.10 y gallu i hunan-reoli
 - 1.11 sgiliau cyfathrebu geiriol a chyfathrebu di-eiriau ardderchog
 - 1.12 cynnal a chadw dulliau gweithio effeithiol, hylan a diogel
 - 1.13 cadw at gyfarwyddiadau'r gweithle, y cyflenwyr neu'r gwneuthurwyr er mwyn gwneud defnydd diogel o gyfarpar, defnyddiau a chynhyrchion

Ymddygiadau

1. Mae'r **ymddygiadau** canlynol yn tanategu'r dasg o gyflenwi gwasanaethau yn y sector trin gwallt a gwaith barbwr. Mae'r ymddygiadau hyn yn sicrhau bod cleientiaid yn cael argraff gadarnhaol o'r salon a'r unigolyn fel ei gilydd
 - 1.1 bodloni safonau ymddygiad y salon
 - 1.2 cyfarch y cleient yn barchus ac mewn ffordd gyfeillgar
 - 1.3 cyfathrebu gyda'r cleient mewn ffordd sy'n gwneud iddi/iddo deimlo'n werthfawr ac yn barchus
 - 1.4 adnabod a chadarnhau disgwyliadau'r cleient
 - 1.5 trin y cleient mewn ffordd gwrtais a gwasanaethgar ar bob adeg
 - 1.6 rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r cleient a'i chadw/gadw'n gysurlon
 - 1.7 addasu'r ymddygiad er mwyn ymateb yn effeithiol i ymddygiad gwahanol gleientiaid
 - 1.8 ymateb yn brydlon i gleient sy'n ceisio cymorth
 - 1.9 dewis y ffordd fwyaf priodol o gyfathrebu gyda'r cleient
 - 1.10 cadarnhau gyda'r cleient eich bod wedi deall ei disgwyliadau /ddisgwyliadauyn llwyr
 - 1.11 ymateb yn brydlon a chadarnhaol i gwestiynau a sylwadau'r cleient
 - 1.12 rhoi amser i'r cleient ystyried yr ymateb a rhoi esboniad pellach pan fydd hynny'n

Pyrmio a niwtraleiddio gwallt

briodol

1.13 dod o hyd i wybodaeth ar fyr dro fydd o gymorth i'r cleient

1.14 rhoi i'r cleient y wybodaeth sydd ei hangen arni/arno am y gwasanaethau neu'r cynhyrchion a gynigir gan y salon

1.15 adnabod gwybodaeth all fod yn gymhleth i'r cleient a gwirio a yw hi/e yn ei deall yn llwyr

1.16 esbonio'n glir wrth y cleientiaid unrhyw resymau pam na ellir cyfarfod â'u hanghenion neu eu disgwyliadau

Geirfa

1. Dosbarthiad Gwallt (canllaw yn unig yw hwn)

Math 1 – Gwallt syth

1.1 Ffein/Tenau – y gwallt yn tueddu bod yn sidanaidd iawn, yn sgleiniog a seimlyd, a gall fod yn anodd dal cyrlen.

1.2 Canolig – llawer o cyfaint a swmp yn perthyn i'r gwallt

1.3 Bras – y gwallt fel arfer yn syth dros ben ac yn anodd ei gyrlio.

Math 2 – Gwallt tonnog

2.1 Ffein/Tenau – patrwm "S" pendant i'r gwallt. Fel arfer gall ddal gwahanol steiliau.

2.2 Canolig – y gwallt yn tueddu bod yn grych ac ychydig yn ymwrthol wrth Steilio.

2.3 Bras – y gwallt hwn hefyd yn ymwrthol wrth ei steilio ac yn grych iawn fel arfer; y tonnau'n tueddu bod yn fwy trwchus.

Math 3 – Gwallt cyrliog

3.1 Cwrls llac – ansawdd gyfunol yn tueddu bod i'r gwallt. Gall fod yn drwchus a llawn ac yn swmpus, ac iddo batrwm "S" pendant. Mae hefyd yn tueddu bod yn grych.

3.2 Cwrls tynn – ansawdd gyfunol yn tueddu bod i'r gwallt hyn hefyd; ynghyd â maint cymedrol o gwrls.

Math 4 – Gwallt cyrliog iawn

4.1 Sidanaidd – y gwallt yn tueddu bod yn frau iawn, yn dorchau tynn ac iddo batrwm cyrliog mwy diffiniedig.

4.2 Gwrychog – hefyd yn frau iawn ac yn dorchau tynn; er hynny mae iddo batrwm cyrliog llai diffiniedig – mwy o siâp patrwm "Z".

2. Mae **Nodweddion Gwallt** yn cynnwys y canlynol: * * * *

2.1 trwch gwallt

2.2 ansawdd gwallt

2.3 elastigedd gwallt

2.4 mandylledd gwallt

2.5 cyflwr gwallt

2.6 patrymau tyfiant gwallt

3. Techneg ymrannu sylfaenol – **yn cynnwys pym 6 adran a 9 adran* ** *

4. Triniaeth cyn-byrmio – Cynnyrch sy'n cael ei daenu ar y gwallt cyn gwasanaeth cemegol er mwyn llyfnhau'r mandylledd ar hyd siafft y gwallt.

5. Ad-drefnydd cemegol – cynnyrch sy'n seiliedig ar Amoniwm-thioglycollate a ddefnyddir i gyn-feddalau gwallt tyn/cyrliog cyn troelli pym

6. Prawf cudyn – defnyddir y prawf hwn yn y broses ad-drefnu i gadarnhau effaith y cynnyrch ar y gwallt a'i gyflwr, e.e. mae'r raddfa sythu wedi ei chyrraedd cyn troelli

Pymio a niwtraleiddio gwallt

Datblygwyd gan	SkillsActive
Dyddiad cymeradwyo	28 Chwef 2014
Dyddiad Adolygu Dangosol	29 Ebr 2018
Dilysrwydd	Ar hyn o bryd
Statws	Gwreiddiol
Sefydliad cychwynnol	SkillsActive
RCU gwreiddiol	SKAGH14
Galwedigaethau perthnasol	Mentrau mân-werthu a masnachol, Mentrau Gwasanaeth, Galwedigaethau Gwasanaeth Personol, Trinwyr gwallt a Galwedigaethau Cysylltiedig
Cyfes/Set	Trin gwallt, Trin gwallt a barbro
Geiriau Allweddol	Pymio; niwtraleiddio